

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**О Н О В Л Е Н Н Я З М І С Т У , Ф О Р М Т А
М Е Т О Д І В Н А В Ч А Н Н Я І В И Х О В А Н Н Я
В З А К Л А Д А Х О С В І Т И**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 9 (52)

Заснований в 1996 році

Рівне – 2014

ББК 74.20

О - 59

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць.

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 9 (52). — Рівне: РДГУ, 2014. — 216 с.

Збірник наукових праць містить статті за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасної дидактики в контексті вимог інформаційного суспільства», проведеної в Рівненському державному гуманітарному університеті 17-18 жовтня 2013 р., із загальнодидактичних проблем, використання особистісно-зорієнтованого і компетентнісного підходів, інформаційно-комунікаційних та інтерактивних технологій, зарубіжного досвіду у підготовці фахівців різних напрямів.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, практичних працівників, викладачів та студентів вищих і професійно-технічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Пальчевський Степан Сергійович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Янцур Микола Сергійович – кандидат педагогічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Бех Іван Дмитрович – доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України (Інститут проблем виховання АПН України);

Безкорвайна Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Воробійов Анатолій Миколайович – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Дем'янчук Анатолій Степанович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АНВШ України (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Карпенчук Світлана Григорівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Лісова Світлана Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Руденко Володимир Миколайович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету);

Тищук Віталій Іванович – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 8 від 28.03.2014 р.).

Збірник затверджений ВАК України як наукове фахове видання, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук з педагогіки (постанова Президії ВАК України №1-05/7 від 9.06.1999 р. та додатки до постанови ВАК України від 11.10. 2000 р. № 1 – 03/8 і від 30.03.2011 р. № 1 – 05/3).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

5. Недостатній рівень знань іноземних мов, оскільки значну роль у сучасній економіці відіграють світові економічні взаємозв'язки.	поглибити професійну спрямованість вивчення іноземної мови в різних закладах освіти і особливо економічних з метою формування у студентів комунікативної компетенції, основою якої є вміння, сформовані на основі мовних знань і навичок; вдосконалити засвоєння економічної термінології, складання термінологічних словників з фахових дисциплін англійською та українською мовами, вироблення навичок ділового (бізнесового) мовлення як під час проведення занять з англійської мови, так і в процесі вивчення інших фахових дисциплін, проведення модулів і навіть при вивченні окремих тем.
6. Вузька професійна спеціалізація.	змінити співвідношення загальноосвітніх та вузькоспеціалізованих предметів, які вивчаються у вищих навчальних закладах; розширити набір методів подання знань та програм практичної підготовки фахівців.

Джерело: авторська розробка.

Висновки. Отже, економічна освіта в Україні у контексті формування світового освітнього простору зберігає традиційно високі показники вітчизняної вищої школи і нарощує свій авторитет та конкурентоспроможність відповідно до вимог часу, але для досягнення світових стандартів покликана здійснити ще цілий ряд важливих заходів щодо її вдосконалення, вивченню і розробці яких можуть бути присвячені подальші наукові дослідження. Якість економічної освіти в першу чергу залежить від дотримання сучасних світових освітніх стандартів, адекватного фінансування, сприятливих умов для інвесторів та ефективного використання всіх видів ресурсів, що задіяні в галузі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вітренко Ю. Освіта як вид економічної діяльності / Ю.Вітренко // Економіка України. – 2011. – №10. – С.4-15.
2. Головня О.М. Соціально-економічні джерела розбудови освітнього простору України / О.М.Головня // Економіка і держава. – 2011. – №4. – С. 31-37.
3. Грішнова О.А. Людський капітал: формування в системі освіти і професійної підготовки / О.А. Грішнова. – К.: Т-во „Знання”, КОО, 2007. – 347с.
4. Доклад о развитии человека 2010. Реальное богатство народов: пути к развитию человека / пер. с англ.; ПРООН. – [20-е изд.]. – М.: «Весь Мир», 2010. – С.202-203.
5. Єщенко П.С. Сучасна економіка: навч. посібник / П.С. Єщенко, Ю.І. Палкін. – К.: Вища школа, 2005. – 325с.
6. Колот А.М. Вища освіта як чинник формування людського капіталу: сучасний стан, тенденції розвитку / А.М. Колот // Вісник Прикарпатського університету. Економіка. – 2007. – Вип. 4. – С.12-16.
7. Красовська О.Ю. Сучасні моделі реалізації бізнес-освіти в умовах глобалізації світового освітнього простору / О.Ю. Красовська // Бюлетень Міжнародного Нобелівського форуму. – 2012. – №1(5). – Т.2. – С. 167-171.

Л.В. ЗАГЛИНСКАЯ, О.И. ЛУКОМСКАЯ. ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ В КОНТЕКСТЕ ИНВЕСТИЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ В ОТРАСЛИ

Резюме. В статье рассмотрены современные проблемы повышения качества отечественного экономического образования в контексте инвестиционных процессов в отрасли образования.

Ключевые слова: экономическое образование, принципы экономического образования, экономическая подготовка, инвестиции в образование, эффективность инвестиционной деятельности.

L.V. ZAHLYNSKA, O.I. LUKOMSKA. THE ECONOMIC EDUCATION IN THE CONTEXT OF INVESTMENT PROCESS IN THE AREA

The summary. The article deals with contemporary issues to improve the quality of national economic education in the context of efficiency of investment in education.

Key words: in economics, principles of economics education, economic training, investment in education.

Одержано редакцією 14.11.2013 р.

УДК: 378.4 (477.81)

А.А. КАШУБА

ПРОБЛЕМА АГІТАЦІЇ ТА ПРОПАГАНДИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Резюме. У статті розглядаються підходи до ефективності агітаційно-пропагандистської роботи з фізичної культури і спорту серед студентів педагогічного факультету РДГУ.

Ключові слова: агітація, пропаганда, агітаційно-пропагандистська робота, фізична культура і спорт, студенти.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження зумовлена спрямованістю Державної національної програми «Освіта» (Україна XXI століття) на формування національного світогляду шляхом прилучення

студентів до вивчення народних традицій і звичаїв та інших соціально-значущих надбань української культури, чинником якої виступає і народна фізична культура в змісті спортивно-масових заходів.

Одним із головних завдань агітації і пропаганди фізичної культури є широка популяризація значення фізичної культури і спорту як одного із засобів національного виховання, зміцнення здоров'я, підвищення творчої активності та продовження життя людей, підготовки до праці й оборони Батьківщини.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема організації агітаційно-пропагандистської роботи серед різних верств населення була предметом дослідження багатьох українських та зарубіжних учених в аспектах: теоретичні засади і закономірності становлення та розвитку фізкультурно-оздоровчої роботи зі студентами на основі національних традицій і звичаїв (К. Абишев, Т. Бобовська, Н. Купріна, В. Левкін, Є. Приступа та ін.); сутність і зміст культурно-спортивної роботи в сучасній загальноосвітній школі (С. Асланов, О. Дубогай, В. Жилюк, В. Завацький, А. Цюць та ін.); джерела становлення і розвитку фізичної культури в Україні (І. Боберський, О. Вацеба, О. Винничук, Б. Ступарик та ін.); теоретико-методичні основи класифікації КСЗ (Н. Ковеленко, Б. Мотукєєв, В. Пропт та ін.); узагальнення досвідно-емпіричного надбання кращих учителів в умовах відродження національної школи в Україні (С. Демчук, О. Бичук, О. Куц, Н. Ковальчук, Л. Мазур, Б. Шиян та ін.). [4, 8]

Однак у працях згаданих дослідників ще не повною мірою розкрито питання агітаційно-пропагандистської роботи з фізичної культури з студентами педагогічних університетів. Тому наше завдання – визначити основні напрямки агітаційно-пропагандистської роботи з фізичної культури із студентами педагогічного факультету РДГУ.

Мета статті: теоретичне обґрунтування основних напрямків та завдань агітації та пропаганди фізичної культури на педагогічному факультеті РДГУ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фізичне виховання студентів – складова частина вищої гуманітарної освіти, що сприяє формуванню особистості майбутнього фахівця у процесі становлення його професійної компетенції. [5, 155] Встановлено, що здоровий спосіб життя робить життя якісно кращим, збільшує його тривалість. Однією з основних умов успішного функціонування системи фізичного виховання є агітація і пропаганда. *Агітація* (в перекладі з латинської) – означає приведення в рух, спонування до чогось. Агітація – це розповсюдження ідей для впливу на свідомість, настрої, активність шляхом усних виступів, засобів масової інформації (радіо, газет, телебачення). *Пропаганда* (в перекладі з латинської) – підлягає розповсюдженню. Під пропагандою фізкультурно-спортивної оздоровчої роботи розуміється цілеспрямована діяльність з поширення знань в області фізичної культури та переконанню різних верств населення в необхідності фізкультурних занять.

Як приклад, розглянемо взаємовідносини викладач-студент на педагогічному факультеті РДГУ. На перших порах своєї роботи викладач впливає на свідомість студентів з метою розповсюдження певних ідей (агітує), які в майбутньому студент повинен впровадити в практичну діяльність. При отриманні перших позитивних результатів спільної роботи викладача і студентів дані ідеї підлягають розповсюдженню. Творчо працюючий, ініціативний викладач висуває все нові і нові ідеї, які на початковому етапі підлягають агітації, а згодом – пропаганді. Таким чином агітація і пропаганда є постійними факторами роботи.

Об'єктом агітації і пропаганди колективу фізичної культури є не тільки студенти педагогічного факультету, але і їхні друзі з інших факультетів, викладачі університету. Предметом агітації є не загальні, а конкретні форми фізичного виховання в залежності від потреб і завдань факультету на даному етапі. Наприклад, організація вільного часу студента, заняття в спортсекціях, участь у спорт масових заходах, спортивно-розважальних святах, залучення студентської молоді до волонтерської діяльності. Цим досягається єдність пропагандистської та організаторської роботи. [4, 25]

В практиці роботи використовується велика кількість різноманітних форм і засобів агітації і пропаганди. Всіх їх можна розділити на три основні групи: *усні, друкарські, наочні*. Усна агітація і пропаганда – це лекції, доповіді, бесіди, вірші, пісні т.д. До засобів *усної* пропаганди відносяться повідомлення про змагання, по радіо і телебаченню на перервах, фізкультурних вечорах, тощо. До засобів *друкарської* пропаганди відносяться художня, навчальна методична, пропагандистська література з фізичної культури і спорту, газети, журнали, бюлетені, які випускають члени колективу фізичної культури. До засобів *наочної* пропаганди фізичної культури і спорту відносяться: картини, скульптури, барельєфи, мозаїчні твори, а також лозунги, плакати навчально-пропагандистського та інформаційного характеру, фотовітрини, виставки призів, куточки фізкультури, тощо.

Велике агітаційне і пропагандистське значення мають музей спортивної слави колективу фізичної культури, або один розділ фізичної культури в музеї; книга пошани колективу фізичної культури, куди заносяться імена кращих спортсменів, тренерів, суддів. Доцільно постійно займатися збором інформаційних матеріалів: вирізки з газет про спортивні досягнення учнів, випускників, вимпели, кубки, медалі, стрічки чемпіонів, дипломи, спортивного інвентарю з автографами відомих атлетів колективу фізкультури та гостей, фотодокументи, які відображують в цілому багатогранне спортивне життя колективу фізичної культури педагогічного факультету. Виходячи з вище поданого, завданнями агітації і пропаганди фізичної культури є:

- сприяння духовному і фізичному розвитку молоді, виховання у неї почуття громадянської свідомості та патріотизму;
- розвиток фізкультурно-спортивного руху в Україні з урахуванням змін у всіх сферах суспільного життя та ціннісних орієнтацій населення;

- виховання у студентів відповідних мотиваційних та поведінкових характеристик, активної соціальної орієнтації на здоровий спосіб життя;
- забезпечення передових позицій у міжнародному спортивному русі, спорті вищих досягнень, сприяння розвитку олімпійського руху в Україні, піднесення міжнародного авторитету держави у світовому співтоваристві. [2, 65]

На даний час основними напрямками агітації та пропаганди фізичної культури в Рівненському державному гуманітарному університеті є:

- 1) формування у студентів усвідомленого розуміння корисності фізичних вправ;
- 2) впровадження дієвої системи фізкультурної освіти, яка б сприяла формуванню традицій і культури здорового способу життя, престижу здоров'я, залученню студентів до активних занять фізичною культурою і спортом;
- 3) навчання студентів контролювати стан свого здоров'я й оцінювати його за діючими медичними показниками;
- 4) навчання студентів самостійно займатися фізичними вправами;
- 5) прищеплювання стійкого інтересу до систематичних занять фізичними вправами і спортом;
- 6) ознайомлення студентів з сутністю проблем сучасного масового і професійного спорту та олімпійського руху. [3, 112]

Одним із засобів агітації та пропаганди ФК і С на педагогічному факультеті є як *особистий приклад*, так і теоретичний матеріал. Правильно організована пропаганда – це єдиний безперервний освітньо-виховний процес, який передбачає послідовне вирішення наступних задач:

1. **Переконання в необхідності занять фізичною культурою.** Тематика пропагандистської роботи в процесі досягнення цієї мети – «Фізична культура і здоров'я», «Фізична культура і довголіття», «Фізична культура і підвищення працездатності», «Фізична культура і гармонійний розвиток», «Соціальне значення фізичної культури в суспільстві» і т.д.

2. **Підвищення рівня фізкультурної освіти.** На цьому етапі пропагандистського впливу популяризуються основи методики фізкультурних занять, засобів фізичного виховання, напрямку фізкультурно-оздоровчої діяльності і т.д.

3. **Підтримка та підвищення фізкультурної активності, підвищення ефективності фізкультурно-оздоровчих занять.** Вирішення даного завдання відбувається за рахунок пропагування передового досвіду, новітніх наукових відкриттів, методичних прийомів, раціональних програм і комплексів для групових і самостійних фізкультурних занять, рекомендацій з використання і, водночас, з виготовлення тренажерів, пристроїв самоконтролю, самомасажу, аутотренінгу і т.д. [3, 87]

Основними напрямками агітації і пропаганди фізичного виховання та утвердження здорового способу життя на педагогічному факультеті Рівненського державного гуманітарного університету є:

- виховання відповідального ставлення до власного здоров'я, здорового способу життя;
- формування знань і навичок фізичної культури в житті людини;
- забезпечення повноцінного фізичного розвитку студентів;
- фізичне та духовне загартування;
- формування потреби у безпечній поведінці, протидія та запобігання негативним звичкам, профілактика захворювань;
- створення умов для активного відпочинку студентів.

Форми проведення агітаційно-пропагандистської роботи серед студентів факультету надзвичайно різноманітні: усна пропаганда, наочна, друкована. Найбільш дієвою можна вважати усну пропаганду. Це лекції, бесіди, доповіді, диспути, колективне читання газет або інших матеріалів. Великою популярністю користуються різні засоби наочної агітації і пропаганди – фотовітрини, виставки, куточки фізкультурника, альбоми, дошки пошани, плакати, спортивні передачі по телебаченню. Велике значення мають агітаційні спортивні змагання, масові виступи, пробіги, естафети, відкриті старты, сеанси одночасної гри в шахи і т. д. Не менше значення мають тематичні спортивні вечори, які проводяться кафедрою теорії і методики фізичного виховання.

Фізичну культуру і спорт на факультеті пропагують також і засобами друкованої пропаганди через журнали, газети, бюлетені, спеціальні брошури, книги, підручники, буклети, стінгазети, афіші і т. п. [3, 168]

На педагогічному факультеті Рівненського державного гуманітарного університету завдання освітньої діяльності з фізичної культури, агітації і пропаганди здорового способу життя, організації змістовного дозвілля студентів в позанавчальний час, створення сприятливих умов для розвитку масових видів спорту покладене на професорсько-викладацький склад кафедри теорії і методики фізичного виховання.

Кафедра теорії і методики фізичного виховання педагогічного факультету ставить перед собою мету виховання гармонійно розвиненої, високоосвіченої, національно свідомої і соціально активної людини, що наділена глибокою громадянською відповідальністю, високою культурою та духовними якостями, милосердям та гуманізмом, родинними і патріотичними почуттями, яка є носієм кращих надбань національної та світової культури, здатної до саморозвитку і самовдосконалення, формування у студентів почуття духовності, художньо-естетичної, мовної, правової, трудової, екологічної та фізичної культури, любові до історичної спадщини, яка спроможна брати активну участь у розбудові незалежної держави – Україна. [3, 14]

Випускники педагогічного факультету спеціальності «фізичне виховання» при допомозі кафедри теорії і методики фізичного виховання, щорічно організують та проводять ряд спортивно – розважальних свят на факультеті, а саме: «Козацькі забави» – присвячені святу Покрови Пресвятої Богородиці, «Лава на лаву» – присвячене святу Хрещення Господнього, «А, ну-мо, хлопці» – присвячене Дню захисника Вітчизни, «А, ну-мо, дівчата» – присвячене Міжнародному жіночому дню; залучає студентів до організації та проведення змагань з різних видів спорту на факультеті; тісно співпрацює з обласним центром фізичного здоров'я населення Рівненщини «Спорт для всіх», куди залучає студентів різних курсів до волонтерської діяльності де вони допомагають в організації та проведенні спортивно-масових заходів з різними верствами населення на теренах всієї області. Якість агітаційно-пропагандистської роботи багато в чому залежить від вмілого підбору кадрів пропагандистів, агітаторів. Правильно використовуючи різні і різноманітні форми, засоби і методи пропаганди, на факультеті успішно вирішуються завдання впровадження фізичної культури і спорту в побут студентства, що допомагає поліпшенню всієї навчально-спортивної, масово-оздоровчої роботи в кожній навчальній групі. [3, 207]

Висновок. На основі аналізу результатів дослідження доведено, що правильно організована пропаганда – це єдиний безперервний освітньо-виховний процес, який передбачає послідовне вирішення наступних завдань:

- підвищення рівня фізкультурної освіти за допомогою пропагандистського впливу популяризації основних засобів фізичного виховання, напряму фізкультурно-оздоровчої діяльності і т.д.

- залучення студентської молоді до регулярних фізкультурно-оздоровчих занять за допомогою надання студентам інформації про доступність, можливості, порядку занять у наявних фізкультурно-оздоровчих групах, організації і проведенню масових фізкультурно-спортивних і туристських заходів, активного відпочинку і т.д.

Доведено, що агітація і пропаганда фізичної культури крізь призму національного виховання є фундаментом становлення світогляду студента педагогічного факультету, на якому формується фахові знання та професійна відповідальність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ареф'єв В.Г. Фізичне виховання в школі / В.Г. Ареф'єв, В.В. Столітенко. – К.:ІЗМН, 1997. – 152 с.
2. Бака М.М. Фізичне і військово-патріотичне виховання молоді / М.М.Бака, В.П.Корж. – К.: «Книга пам'яті», 2004. – 464с.
3. Кіндрат В.К. Організаційно-масова робота в різних сферах фізкультурного руху / В.К. Кіндрат. – Рівне: РДГУ, 2009. – 219с.
4. Куц А.С. Формы и методы агитации и пропаганды / А.С. Куц. – К.: Здоровье, 1988. – 115с.
5. Теорія і методика фізичного виховання: підручник для студентів ВНЗ фіз. виховання і спорту: в 2 т. / ред. Т.Ю. Круцевич; пер. з рос. Л.К. Кожевникової. – К.: Олімпійська літ., 2008. – Т. 2: Методика фізичного виховання різних груп населення. – 368 с.

А.А. КАШУБА. ПРОБЛЕМА АГИТАЦИИ И ПРОПАГАНДЫ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА ДЛЯ СТУДЕНТОВ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ФАКУЛЬТЕТА РИВНЕНСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО ГУМАНИТАРНОГО УНИВЕРСИТЕТА

Резюме. В статье рассматриваются подходы к эффективности агитационно-пропагандистской работы по физической культуре и спорту среди студентов педагогического факультета РГГУ.

Ключевые слова: агитация, пропаганда, агитационно-пропагандистская работа, физическая культура и спорт, студенты.

A.A. KASHUBA. PROBLEM AND ADVOCACY CAMPAIGN OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS FOR STUDENTS RIVNE STATE HUMANITARIAN UNIVERSITY FACULTY OF EDUCATION

The summary. The article discusses approaches to efficiency advocacy of physical culture and sports among students of Faculty of Education Rivne State Humanitarian University.

Key words: agitation, propaganda, advocacy, physical culture and sports, students.

Одержано редакцією 09.12.2013 р.

УДК: 378. 147. 017. 4

В.К. КІНДРАТ

ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ У СТУДЕНТІВ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ (ментальний компонент)

Резюме. У статті висвітлено теоретичний аналіз змістовного навантаження терміну «ментальність» та обґрунтовано аспекти формування національної ментальності у студентів вищого навчального закладу.

Ключові слова: патріотичне виховання, ментальність, студентська молоддь.

Постановка проблеми. В роботі [1] було встановлено наступне.

По-перше, сила і ефективність виховання національної свідомості визначається тим, наскільки глибоко ідея Батьківщини проникає в духовний світ студента в період його мужніння як людини і громадянина, наскільки глибоко він бачить світ і самого себе очима патріота.

По-друге, діалектична єдність трьох компонентів патріотизму: знання – переживання – вчинки і визначає глибину цього почуття.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.	3
<i>Малафійк І.В.</i> Актуальні проблеми сучасної дидактики в площині системного підходу.	4
<i>Литвиненко С.А.</i> Використання воркшопів у підготовці майбутніх психологів до професійної діяльності.	10
<i>Вихрущ В.О.</i> Підручник для вищої школи як комплексна інформаційна модель підготовки майбутнього учителя: проблеми онтодидактики.	12
<i>Безкоровайна О.В.</i> Пріоритетні тенденції розвитку методики викладання іноземних мов та культур в контексті особистісно орієнтованого підходу.	17
<i>Богачик М.С.</i> Розвиток соціокультурної компетентності студентів-філологів засобами інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчання англійської мови.	21
<i>Грицай Н.Б.</i> Методичні компетенції майбутніх учителів біології.	24
<i>Кизенко В.І.</i> Варіативна складова змісту освіти в контексті диференціації навчання.	27
<i>Корчагіна Г.С.</i> Розвиток пізнавального інтересу майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки.	31
<i>Краєвська О.Д.</i> Обґрунтування специфічних дидактичних принципів формування комунікативної компетентності майбутніх менеджерів-аграріїв.	34
<i>Красовська О.О.</i> Принципи відбору та структурування змісту професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи у галузі мистецької освіти засобами інноваційних технологій.	37
<i>Мардарова І.К.</i> Особистісно-орієнтоване навчання студентів засобами комп'ютерних технологій.	40
<i>Міськова Н.М.</i> Сучасні технології навчання математики у підготовці студентів педагогічних факультетів.	43
<i>Пододіменко І.І.</i> Форми та методи організації навчання бакалаврів комп'ютерних наук у педагогічному процесі вищої школи Японії.	46
<i>Полюхович Н.В.</i> Створення та запровадження педагогічних програмних засобів у навчальний процес.	48
<i>Романишина Н.В.</i> Філософські засади вивчення української новелістики студентами філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів.	51
<i>Тимчук Л.І.</i> Теоретичні основи дидактики дорослих: історико-педагогічний спадок і сучасні інтерпретації.	55
<i>Астафьева Л.С.</i> Особливості виховної системи багатонаціональних вищих навчальних закладів Росії.	60
<i>Бандура Р.Р.</i> Аспекти інтегративного навчання дітей з особливими потребами в загальноосвітній школі.	62
<i>Войтович О.В.</i> Емоційна компетенція у структурі професійної підготовки вихователя дошкільного закладу.	65
<i>Голуб Т.П.</i> Інтегративний фактор у професійній підготовці майбутніх фахівців технічних спеціальностей: досвід Німеччини.	67
<i>Давидюк І.В.</i> Професійно-педагогічна підготовка вчителів початкових класів до організації оздоровчо-спортивної роботи з учнями.	71
<i>Заглинська Л.В., Лукомська О.І.</i> Економічна освіта в контексті інвестиційних процесів в галузі.	73
<i>Кашуба А.А.</i> Проблема агітації та пропаганди фізичної культури і спорту для студентів педагогічного факультету Рівненського державного гуманітарного університету.	76
<i>Кіндрат В.К.</i> Технологія формування національної свідомості студентів вищих навчальних закладів (ментальний компонент).	79
<i>Княжева І.А.</i> Діагностика ціннісно-мотиваційного компонента методичної культури майбутніх викладачів вищої школи спеціальності «Дошкільна освіта».	83
<i>Косарева Г.М.</i> Підготовка майбутніх вихователів до впровадження інклюзивних форм навчання в освітню практику.	87
<i>Янциур М.С.</i> Підготовка майбутніх учителів технологій до читання курсу «Людина і світ професій» на основі інформаційно-комунікаційних технологій.	90
<i>Герасименко О.А.</i> Дидактичні особливості використання наочності в процесі вивчення дисципліни «Практикум в навчальних майстернях з художньою обробкою матеріалів».	102
<i>Кострубська Т.В.</i> Теоретичні засади підготовки майбутніх судноводіїв до використання копінг-стратегій у професійній діяльності.	106
<i>Лавор О.Ф.</i> Особливості розвитку професійної компетентності сучасного вчителя.	109
<i>Балалаєва О.Ю.</i> Еволюція поняття «електронний підручник».	113
<i>Фещук Ю.В.</i> Бланк-конспект лекцій з нарисної геометрії як засіб активізації пізнавальної діяльності студентів.	117
<i>Мосіюк О.О.</i> Структура кейсу для підготовки майбутніх учителів математики до інноваційно-дослідної діяльності.	119
<i>Осіпчук Н.В.</i> Розвиток мовної підготовки студентів вищих технічних навчальних закладів у радянський час.	122
<i>Очеретна О.Ю.</i> Аналіз феномену «акмеологічна культура студентів вищих технічних навчальних закладів» як об'єкта наукових досліджень.	126
<i>Падалка О.І.</i> Виявлення сформованості пріоритетних педагогічних цінностей майбутніх вихователів у процесі професійної підготовки.	130
<i>Полюхович (Горбачевська) Л.Д.</i> Аксіологічне наповнення методичної спадщини Бориса Степанишина.	133
<i>Раскалінос В.М.</i> Характеристика моделі формування рефлексивної компетентності майбутніх соціальних педагогів.	139
<i>Сидорчук Н.Л.</i> Педагогічна рефлексія як вияв творчого потенціалу особистості педагога.	142

Совгар О.М. Вклад українських педагогів кінця XIX початку XX ст. в розвиток сучасної науки про виховання людини (на прикладі діяльності Юліана Романчука).	146
Трофимчук А.О. Роль науково-технічної творчості в процесі фахової підготовки майбутнього вчителя технології.	148
Тюска В.Б. Творча самореалізація студентів у процесі клубної діяльності.	152
Федосова І.В. Формування студентського контингенту вищих технічних навчальних закладів (кінець XIX – 30-ті роки XX століття).	156
Фурса О.О. Професійна підготовка дизайнерів у контексті неперервної освіти.	161
Яковичина Т.В. Теоретичні основи формування педагогічної творчості в умовах вищої школи.	165
Лісова С.В. Професійна підготовка вчителя як умова забезпечення якісної освіти для всіх.	169
Дупак Н.В. Система забезпечення якості вищої освіти у країнах Західної Європи й США.	173
Казначеева Л.М. Формування культури міжособистісного спілкування студентів у процесі вивчення дисципліни “Тренінг ділових комунікацій”.	179
Олійник Л.В. Методика констатувального експерименту навчання військово-спеціальних дисциплін магістрів військово-соціального управління на засадах компетентісного підходу.	182
Козяр М.М. Інноваційні підходи до формування графічних знань із побудови зображень у майбутніх фахівців технічної галузі під час вивчення нарисної геометрії та інженерної графіки.	186
Кочубей А.В. Інтеграція як ефективне методичне явище в процесі підготовки студентів технічного вищого навчального закладу.	190
Дмітренко Н.Є. Застосування інформаційно-телекомунікаційних технологій у процесі інтеграції навчання в інформаційному суспільстві.	193
Сілкоча Е.О. Застосування індивідуальних навчально-дослідних завдань для студентів у процесі вивчення методики викладання математики у початковій школі.	196
Кузьмук Л.І., Анікіна О.П. Виховання толерантності у старших дошкільників.	200
Казанцева Л.І. Культурологічний підхід до навчання дошкільників української мови в полікультурному просторі південно-східного регіону.	203
Гушак Ж.М. Впровадження професійно зорієнтованого тренінгу майбутніх педагогів у систему викладання навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності».	210
Відомості про авторів	213